

แบบเสนอขออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ(ฉบับย่อ)

ระดับปริญญาโท วิทยานิพนธ์

การค้นคว้าอิสระ

ระดับปริญญาเอก วิทยานิพนธ์

แบบ 1.1 .....หน่วยกิต

แบบ 2.1 ....36....หน่วยกิต

เข้าศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2/2562 พั้นสภาพ ภาคการศึกษาที่ 1/2568

ชื่อ-สกุล นายอันวิຍากร คำวงศ์ รหัสประจำตัว 62G74740101 หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา

สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาห้องเรียน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาสิ่งแวดล้อม

ลงชื่อ..... อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ วันที่ ๒ / พฤษภาคม / ๖๔

1. ชื่อเรื่อง ภาษาไทย : รูปแบบการใช้น้ำดินในการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาเศรษฐกิจองค์รวมของชุมชนโดยการส่งเสริมของไปรษณีย์ไทย

ภาษาอังกฤษ : Model of using groundwater bank innovation in environmental management towards the holistic economic development of the community by the Thailand post promotion

2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

น้ำเป็นทรัพยากรพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งการอุปโภคบริโภค การทำเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม การผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ การคมนาคมขนส่งทางน้ำ รวมทั้งการรักษาระบบนิเวศ ในอดีตประเทศไทยเคยมีน้ำใช้อย่างไม่จำกัด แต่เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น เศรษฐกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว จึงต้องการใช้น้ำมากขึ้น และมีการทำลายป่าไม้ตันน้ำอย่างต่อเนื่อง ทำให้ดินพังทลาย แหล่งน้ำดื่มน้ำหายาก แล้วน้ำดื่มน้ำหายากในฤดูฝน จนเกิดความเสียหายต่อชุมชนและพื้นที่เพาะปลูก (สถาบันวิจัยแห่งชาติ, 2558) ขณะเดียวกันปรากฏการณ์เอลนิโญทำให้อุณหภูมิสูงขึ้นรุนแรง(สุ่นชิต ธรรมรัตน์, 2562) และเกิดภัยแล้งในประเทศไทยต่อๆ กัน รวมทั้งประเทศไทย(เกรียงศักดิ์ เจริญศักดิ์, 2558) ที่ผ่านมาสร้างได้พยายามแก้ไขปัญหาโดยการสร้างเขื่อนเก็บน้ำ เมื่อฝ่ายฤดูแล้งบ่อ蓄水 เป็นต้น แต่ประชาชนก็ยังได้รับความเดือดร้อนเรื่องน้ำ ทั่วประเทศ แล้งอย่างต่อเนื่อง จนเกิดมีน้ำดินใหม่ในการจัดการแก้ปัญหาน้ำที่มีน้ำในชุมชน เรียกว่า “ธนาคารน้ำดิน”(Groundwater Bank) เกิดขึ้นโดยผู้เริ่มคิดกลางพ่อสมาน ศิริปัญญา เมื่อ พ.ศ.2537 ที่จังหวัดหนองคาย และได้มีการขยายผลในพื้นที่ต่างๆ จนสามารถแก้ปัญหาน้ำทั่วหน้าฝนและน้ำแล้งในหน้าแล้งได้เป็นอย่างดี เช่น อำเภอโนนยืน อำเภอเชื่อใน จังหวัดอุบลราชธานี ชาวนาสามารถทำงานในหน้าแล้งได้(ข้อมูลจากเป็นของแข็ง และสัญญา เคณานุรักษ์, 2563) ธนาคารน้ำดินเป็นการนำน้ำไปเก็บไว้ในชั้นใต้ดินที่ชั้นหินอุ珉้ำแล้วใส่ยางรถยกป้องกันบ่อพังทลาย ใส่สัดสูตรง เช่น ขาดน้ำ ห่อน้ำ เศษปูนให้เต็มช่องว่างด้านนอกยางรถยก ตั้งวงท่อพ่วงกลางบ่อให้เป็นช่องระบายอากาศ วางสัดสูตรไว้ให้เต็มหลุมแล้วคลุมด้วยใบล่อน จากนั้นทับด้วยก้อนหินและหินจะถูกดูดซึมน้ำให้อุดดันบ่อ เมื่อฝนตกน้ำไหลลงสู่น้ำดิน จึงแก้ปัญหาน้ำทั่ว ภัยแล้ง ปัญหาน้ำสกปรก น้ำเค็มและเพิ่มความชุ่มชื้นในดิน ทำให้ดินไม่แลดูขาวเจี้ยวทึบปี (ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี-น้ำดินท้องถิ่นธนาคารน้ำดิน, 2563) ธนาคารน้ำดินเป็นที่ยอมรับและขยายผลไปทั่วประเทศ(ข่าวสารมิตรราไร์, 2563) โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดพะรุ่ดี ดำเนินน้ำดินท้องถิ่นที่ต้องมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการจัดการแก้ปัญหาน้ำด้านผังเมืองโดยองค์กรบริหารส่วนจังหวัดพะรุ่ดี นำมาใช้ทำการแก้ปัญหาน้ำแล้งและน้ำท่วม แบบยั่งยืนเต็มพื้นที่ เป็นจังหวัดแรกโดยความร่วมมือกับองค์กรบริหารส่วนตำบลและการสนับสนุนจากการปีตระเตียนแห่งประเทศไทย(ปตท.) โดยการส่งเสริมของกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น(องค์กรบริหารส่วนจังหวัดพะรุ่ดี, 2564)

อย่างไรก็ตามระบบน้ำดินจะเกิดประโยชน์สูงสุด คุ้มค่าอย่างยั่งยืนต้องใช้ธนาคารน้ำดินบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภคสู่ความยั่งยืนด้วย(มิตรราไร์ อ้อย, 2563) เพื่อสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ที่มุ่งสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจองค์รวม(BCG Model) สร้างความยั่งยืนแนวใหม่ ประกอบด้วยระบบการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ(B Bio Economy) ซึ่งมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างคุ้มค่า ระบบการพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียน(C Circular Economy) ที่คำนึงถึงการนำวัสดุต่างๆ กลับมาหมุนเวียนใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และ ระบบการพัฒนาระบบเศรษฐกิจสีเขียว (G Green Economy) ซึ่งมุ่งแก้ไขปัญหามลพิษ เพื่อลดผลกระทบต่อโลกอย่างยั่งยืน โดยบริษัทไปรษณีย์ไทยซึ่งเป็นองค์กรรัฐวิสาหกิจที่มีบทบาทสำคัญในการบริการด้านธุรกิจสื่อสารและไปรษณีย์ไทยได้กำหนดนโยบายใหม่ขององค์กรให้มีบทบาทในการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 เป็นต้นมา โดยยึดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน(บริษัทไปรษณีย์ไทย, 2561) ไปรษณีย์คำนวณเป็นหน่วยงานในพื้นที่ที่เห็นความจำเป็นต้องดำเนินตามนโยบายของรัฐบาลและไปรษณีย์ไทยให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาฐานทรัพยากรธรรมชาติสู่การสร้างเศรษฐกิจองค์รวม(BCG Model) ให้ประสบความสำเร็จ จึงควรทำวิจัยเพื่อหาคำตอบว่าทำอย่างไรไปรษณีย์ไทย จะส่งเสริมการใช้น้ำดินในการพัฒนาสู่การพัฒนาเศรษฐกิจองค์รวมของชุมชนให้สำเร็จได้ต่อไป

3. คำขอรับรอง

รูปแบบการใช้น้ำดินในการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาเศรษฐกิจองค์รวมของชุมชนโดยการส่งเสริมของไปรษณีย์ไทย ควรเป็นอย่างไร

ลงชื่อ.....

อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ วันที่ ๘/๙/๑๔

<p>4. วัตถุประสงค์การวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อศึกษาแบบแผนการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดินเพื่อนำรักษาและดินในชุมชนจังหวัดพะรูมมีความสอดคล้องและเหมาะสมในระดับมาก 2. ศึกษาความต้องการและแนวทางการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดินในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาเศรษฐกิจองค์รวมในชุมชน จังหวัดพะรูมโดยการส่งเสริมของไปรษณีย์ไทย 3. พัฒนารูปแบบการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดินในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาเศรษฐกิจองค์รวมในชุมชนโดยการส่งเสริมของไปรษณีย์ไทย 4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดินในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาเศรษฐกิจองค์รวมในชุมชนโดยการส่งเสริมของไปรษณีย์ไทย 	<p>5. สมมติฐานการวิจัย(ถ้ามี)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รูปแบบการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดินเพื่อนำรักษาและดินในชุมชนจังหวัดพะรูมมีความสอดคล้องและเหมาะสมในระดับมาก 2. สิ่งแวดล้อมในชุมชนหลังการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดินในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาเศรษฐกิจองค์รวม มีการเปลี่ยนแปลงโดยมีการเก็บกู้กลับที่มีต่อสังคมและเศรษฐกิจด้วยการใช้ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนมากกว่าก่อนการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดิน 3. นวัตกรรมสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดินในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนแบบบูรณาการทั้งนวัตกรรมเชิงสังคม นวัตกรรมเชิงกระบวนการ และนวัตกรรมเชิงpolitภาพมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ 4. ผู้เกี่ยวข้องในการนำรูปแบบนวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดินมีความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของชุมชนในระดับมาก
<p>6. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) แนวคิดสิ่งแวดล้อมศึกษา (Environmental Studies) <p>สิ่งแวดล้อมศึกษา หมายถึงวิชาที่บูรณาการศาสตร์ทางด้านสังคมศาสตร์เพื่อใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืนโดยการสร้างผู้นำทางสิ่งแวดล้อมบนหลักจริยธรรมและการมีส่วนร่วมจากระดับบุคคล ครอบครัว ถึงระดับกลุ่ม ชุมชน องค์กร รัฐ ให้จัดระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนด้วยมิติที่หลากหลาย ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม กฎหมายและนโยบาย ให้เกิดการขับเคลื่อนสังคมสืบสานหรือสังคมแห่งสิ่งแวดล้อมโดยใช้ปรัชญาเชิงป้องกันนำปรัชญาแก้ไขหรือปรัชญาด้านทางนำปรัชญาปลายทาง(สุวารีย์ ศรีปุณ, 2563)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) แนวคิดเกี่ยวกับธนาคารน้ำได้ดิน <p>ธนาคารน้ำได้ดิน หมายถึง การนำน้ำไปเก็บที่ขั้นได้ดิน ในขั้นทินอุ่มน้ำ เมื่อนำกับฝากเงินไว้กับธนาคาร วันไหนที่เตือนร้อนเรื่องเงิน คุณก็สามารถนำเงินที่เก็บออมไว้มาใช้ได้ ซึ่งธนาคารน้ำได้ดินก็เหมือนกัน ช่วงหน้าฝนที่มีน้ำมาก ธนาคารน้ำได้ดิน จะช่วยคุณชั่นน้ำเพื่อนำไปกักเก็บไว้ที่ขั้นทินอุ่มน้ำ เมื่อถึงช่วงหน้าแห้ง ก็สามารถสูบน้ำมาใช้ได้ ธนาคารน้ำได้ดิน มี 2 ประเภท คือธนาคารน้ำได้ดิน ระบบปิด และธนาคารน้ำได้ดิน ระบบเปิด ถ้าทำธนาคารน้ำได้ดิน 2 ประเภท ควบคู่ไปด้วยกันจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด(เทศบาลหนองมะโมง, 2564)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) แนวคิดการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <p>การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมายถึง การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างชาญฉลาด ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมวลมนุษย์มากที่สุด มีผลกระทบน้อยที่สุด ระยะเวลาในการใช้ยานานที่สุดหรือให้ผลลัพธ์ยั่งยืน</p> <p>การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมายถึง การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างชาญฉลาด โดยใช้หัวอยเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงระยะเวลาในการใช้หัวอย และก่อให้เกิดผลเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด รวมทั้งต้องมีการกระจายการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างทั่วถึง(http://www.maceducation.com/eknowledge/2343104100/02.htm)</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) การพัฒนาเศรษฐกิจองค์รวม <p>การพัฒนาเศรษฐกิจองค์รวม หมายถึง กระบวนการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันทุกมิติ และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายในสังคมมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการพัฒนา ทั้งสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจองค์รวมซึ่งประกอบด้วย 1) เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างคุ้มค่า 2) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงเป็นการนำวัสดุหรือผลิตภัณฑ์มาใช้ประโยชน์ใหม่ที่สุด และ 3) เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เป็นการมุ่งแก้ไขปัญหาลพิษและยังคงดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยการพัฒนาที่มีคุณค่าทางพัฒนา และใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือในการช่วยพัฒนาให้คนมีความสุขคุณภาพความคิดที่ดี(ปฐมบท, 2564)</p>	<p>ลงชื่อ.......... อาจารย์ที่ปรึกษา ☒ วิทยานิพนธ์ ☐ การค้นคว้าอิสระ วันที่.../..../..../64.....</p>

5)แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ ความรับผิดชอบ การวางแผนปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดจากการบริหารงานในองค์การ(มธุรดา ศรีรัตน์, 2554)

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่ม บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผล(เมตต์ เมตต์ การณจิต, 2553)

6)แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หมายถึง สิ่งที่รัฐบาลได้จัดทำขึ้นล่วงหน้าแสดงถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินนโยบายและมาตรการต่าง ๆ รวมทั้งขั้นตอนการดำเนินงานเกี่ยวกับเศรษฐกิจ (อ้างอิง).แผน 12 ปี ระยะสั้น กลาง ยาว(แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12. 2564)

7)แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

การพัฒนาที่ยั่งยืนและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน คือเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ซึ่งเป็นกรอบทิศทาง การพัฒนาของโลกภายหลังปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. ๒๕๕๘) ที่องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) กำหนด (<http://mfa.go.th/sep4sdgs/> download, 2564)

8)แนวคิดการอนุรักษ์ดินและน้ำ

การอนุรักษ์ดินและน้ำ คือ การใช้น้ำหรือการจัดการทรัพยากรดินและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยป้องกันการชะล้างการพังทลายของดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สามารถทำการเกษตรตลอดไป(ออนไลน์, 2564)

9)แนวคิดและทฤษฎีของการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แนวคิดและทฤษฎีของการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งจะนำเสนอให้เห็นเป็นตัวอย่างพอสังเขป ในส่วนที่หนึ่งนี้มุ่งประสงค์พอให้สามารถองเห็นภาพรวมของสิ่งที่เป็น “แนวคิด” และ “ทฤษฎี” พื้นฐานเบื้องหลังในการทำงานพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระองค์ โดยจะแยกออกตามลักษณะและประเภทของกลุ่มงานใหญ่ๆ เช่น เรื่องที่เกี่ยวกับดิน น้ำ การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาสังคมและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน ฯลฯ เป็นการปูพื้นฐานให้ติดตามความละเอียดได้ในส่วนที่สอง ซึ่งได้แยกแยะรายละเอียดไว้เป็นการเฉพาะในแต่ละเรื่องตามลำดับ(สำนักงาน กปร., 2564)

10)แนวคิดองค์กรสีเขียว

องค์กรสีเขียว หมายถึงองค์กรสีเขียว หมายถึงองค์กรที่มีกิจกรรมต่างๆ ภายในองค์กรที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยมีการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างรู้คุณค่า(กรมควบคุมมลพิษ, 2564)

11)ทฤษฎีระบบ

ทฤษฎีระบบ หมายถึงสิ่งต่าง ๆ บนโลกนี้มีลักษณะเป็นระบบ ต้องมีองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันเป็นกระบวนการ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ได้กำหนดไว้ โดยระบบจำแนกได้เป็น 2 ประเภทได้แก่ 1)ระบบปิด (Closed System) เป็นระบบที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง ไม่สัมพันธ์กับระบบอื่นใด และแยกตัวเองออกจากสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทางสังคม สามารถควบคุมได้ 2) ระบบเปิด (Open System) เป็น ระบบที่ต้องปฏิสัมพันธ์ กับ สิ่งต่าง ๆ ทั้ง บุคคล องค์การ หรือหน่วยงาน ในลักษณะได้ลักษณะหนึ่ง มีการแลกเปลี่ยน หรือสื่อสารกัน โดยสิ่งแวดล้อมภายนอกมีผลหรือมีอิทธิพลต่อการทำงานขององค์กรตัวยัง ไม่สามารถควบคุม(รัชวัชร์ พัฒนจิราธุรุณ, 2557)

7.คำจำกัดความ

ลงชื่อ..........อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ วันที่... ๒/๖.๙./๖๔.....

8. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา(Research and development : R&D) ใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแบบแผนการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดินเพื่อนรักษัน้ำและดินในชุมชนจังหวัดลพบุรี เป็นการศึกษาแบบแผนนวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดินของหน่วยงานที่ดำเนินการจัดการธนาคารน้ำได้ดินในพื้นที่จังหวัดลพบุรี ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล และ การปีตอเรเลียมแห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสำรวจเก็บข้อมูลจากเอกสารและแบบสำรวจภาคสนาม ใช้แบบสัมภาษณ์ ด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และการสัมภาษณ์กลุ่มโดยใช้ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบการทำธนาคารน้ำได้ดินขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล และ การปีตอเรเลียมแห่งประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความต้องการและแนวทางการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำให้ดีนการพัฒนาเพื่อล้มสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของครัวเรือนในชุมชนจังหวัดลพบุรีโดยการส่งเสริมของไปรษณีย์ไทย โดยการใช้แบบสอบถามสำรวจความต้องการของครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการธนาคารน้ำให้ดีนในพื้นที่ 16 อบต.ของจังหวัดลพบุรี และจัดสนับสนุนกลุ่มผู้นำชุมชนและตัวแทนครัวเรือนทั้ง 16 อบต.และผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ไทยจำนวน 2 คน เพื่อค้นหานาแนวทางการใช้นวัตกรรมน้ำให้ดีนในการพัฒนาเพื่อล้มสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของครัวเรือน(BCG Model)ในชุมชนโดยการส่งเสริมของไปรษณีย์ไทย

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนารูปแบบการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดีในการพื้นที่สูงแวดล้อมสู่การพัฒนาเศรษฐกิจองค์รวมในชุมชนโดยการส่งเสริมของไปรษณีย์ไทย ทำการร่างรูปแบบโดยจัดประชุมปฐบัตรการแบบมีส่วนร่วม ผู้นำชุมชนและตัวแทนครัวเรือน แล้วประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้วยแบบสอบถาม จากนั้นจึงปรับปรุงรูปแบบโดยการสนทนากลุ่มนักวิชาชีพและตัวแทนครัวเรือนและผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ไทยจำนวน 2 คนแล้วดำเนินการปฏิบัติการพัฒนาตามรูปแบบในพื้นที่น้ำร่อง 1 ตำบลเมืองน้ำร่องที่เข้าร่วมปฏิบัตรการ 40-50 ครัวเรือน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำได้ดีในการพื้นฟูสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาเศรษฐกิจองค์รวมในชุมชนโดยการส่งเสริมของไปรษณีย์ไทย โดยเปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลง ประเภทและปริมาณผลผลิตและรายได้ที่เกิดจากพัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติ เปรียบเทียบผลการใช้นวัตกรรมน้ำได้ดีในการพื้นฟูสิ่งแวดล้อม ระหว่างก่อนกับหลังการปฏิบัติการตามรูปแบบโดยใช้แบบบันทึก การประชุมประเมินแนวทางเมื่อส่วนร่วมและประเมินความพึงพอใจต่อการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมน้ำได้ดี

9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.ได้องค์ความรู้แบบแผนการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำให้ดีที่สุดที่หลากหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ได้
  - 2.ได้ทราบผลการใช้ธุนารือน้ำให้ดีที่สุดในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้สามารถพัฒนาเศรษฐกิจของครัวเรือนของชุมชนได้
  - 3.ได้ต้นแบบใหม่ของการใช้นวัตกรรมธนาคารน้ำให้ดีที่สุดในการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของครัวเรือนโดยการส่งเสริมของไปรษณีย์ไทยที่หน่วยงานและองค์กรอื่นๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนและสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของการพัฒนาประเทศได้ต่อไป
  - 4.ได้นวัตกรรมเชิงกระบวนการใช้ธุนารือน้ำให้ดีที่สุดเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของครัวเรือนและได้นวัตกรรมเชิงสังคมในการส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้ประโยชน์ให้มากที่สุดสามารถถ่ายทอดเป็นองค์กรเพื่อสิ่งแวดล้อมหรือองค์กรสีเขียวต่อไป

10. เอกสารอ้างอิง (เฉพาะที่สำคัญ)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2560). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) และแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564). กรุงเทพฯ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กรมทรัพยากรน้ำ地下 (2563). แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี. วันที่ค้น ข้อมูล 23 มกราคม 2563 จาก <http://www.der.go.th/th/download/>

กรมส่งเสริมคุณภาพสังเวยแล้วล้อม. (2563). กิจกรรมส่งเสริมท้องถิ่นนำอยู่สู่สังคมสีเขียว. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมคุณภาพสังเวยแล้วล้อม.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2558). ธนาคารน้ำ ทางเลือกใหม่ต้านภัยแล้ง. วันที่ ค้นข้อมูล 30 มีนาคม 2564 จาก <https://www.bangkokbiz-news.com/blog/detail/635038>

กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด, สำนักงานจังหวัดลพบุรี. (2560) แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี 4 ปี(พ.ศ.2561 – 2564) .ลพบุรี.

ชวัญใจ เปิญหนองแข็ง และสัญญา เคนยาภูมิ. (2563). ธนาคารน้ำไดโน:nวัตกรรมการบริหาร จัดการน้ำ. พัฒนาสาร. บริษัท สำนักพิมพ์เม็ค. (2563). การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. วันที่ค้นข้อมูล 18 มกราคม 2564 , จากเวป ไซต์ <http://www.maceducation.com/eknowledge/2343104100/02.htm>

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร อบจ.ลพบุรี (2564) โครงการแก้ไขปัลเหล็กและน้ำท่วมแบบยั่งยืน(ธนาคารน้ำได้ดิน) อบจ.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องจากพระราชดำริ. (2564). กษัตริย์นักพัฒนา. เข้าถึงเมื่อ 1

พฤษภาคม 2564 <http://www.rdpd.go.th>>king>

สำนักงานคุณภาพการศึกษาแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และแผนปฏิรูปประเทศ 11 ด้าน.

กรุงเทพมหานคร. ๕๐๐๐๐ ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐

สุขุมิ ติรัวรรณรัตน์, 2562. “เอลนีโญ” ก่อตัวครั้งนี้จะเป็นวิกฤติหรือโอกาสสร้างรายได้ใหม่. เข้าถึงเมื่อ 30 เมษายน 2564 จาก <https://www.bangkokbiz.news.com/blog/detail/646864>

ส่างเสริม BCG Model ของไปรษณีย์ไทยด้วยแบบสอบถามด้วยแทนครัวเรือนที่ร่วมปฏิบัติการจำนวน 40-50 ครัวเรือนและผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ไทย จำนวน 2 คน

สุวารีย์ ศรีปุณณะ.(2563). สิ่งแวดล้อมศึกษาเก็บการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน, เอกสารประกอบการสอน หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี.

อนุรักษ์ดินและน้ำ เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2564 จาก

<https://sites.google.com/site/itpridsana0542/home/kar-xnuraks-din-laea-na>

ผลงานของอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผศ.ดร.สุวารีย์ ศรีปุณณะ

ประวัติการศึกษา :

ศษ.ด.(สิ่งแวดล้อมศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหิดล
พบ.ม.(พัฒนาสังคม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
กศ.บ.(สังคมศึกษา)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ :

Suwaree Sriponna., et al.,(2020).The Variety of Local food diets in Lower Mekong sub-region community of Thailand and Lao PDR.

International journal of Advanced science and technology,29(3) 8244-8250

สุวารีย์ ศรีปุณณะ. (2563). การพัฒนาการจัดการคุณภาพหน้าอุปโภคบริโภคสู่การพัฒนาของชุมชนบ้านโคกสะแบง อำเภอรัษฎา จังหวัดสระแก้ว, วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.14(2),163-176

ประราดา ไก่นจันทร์ สุวารีย์ ศรีปุณณะ และ ปัณณรัตน์ ฤกษ์ภักดี.(2562).รูปแบบการจัดขยายมูลฝอยประเภทบรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดอ่อนด้าวในครัวเรือนของชุมชนนิเวศน์ชาน เมือง จังหวัดนนทบุรี.วารสารวิทยาศาสตร์ คหesarans,41(1),114-129

ผลงานของอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อ.ดร.พมพอม เชิดโกทา

ประวัติการศึกษา :

ปร.ด. (สิ่งแวดล้อมศึกษา)	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
บธ.ม. (การบัญชี) สาขาวิชาการบัญชี	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
บธ.บ. (การบัญชี) สาขาวิชาการบัญชี	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชบูรณะ

ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ :

Fanjing Bai, Yu Wang, Huiyuan Lei, Wanlapa Jandaboue, Phomhom Chaedgotha. (2563). THE STUDY OF CHINESE PASSENGERS' SATISFACTION OF THAI AIR ASIA CHECK-IN COUNTER AT DONMUEANG INTERNATIONAL AIRPORT.

Innovative management : Circular Economy with The King's Philosophy for Sustainable Development.

พมพอม เชิดโกทา, น้ำทิพย์ แข็งชัย, สุวารีย์ ศรีปุณณะ. (2563).การจัดการสิ่งแวดล้อมองค์รวมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน 1 พฤษภาคม 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.

พมพอม เชิดโกทา. (2562). การอนุรักษ์พืชสมุนไพรพื้นบ้านของชุมชนเพื่อสร้างครัวเรือนต้นแบบป่าไม้พืชสมุนไพรในตำบลหนองสังข์ อำเภอรัษฎา จังหวัดสระแก้ว. การประชุมระดับชาติ ครั้งที่ 6 Engagement Thailand Annual Conference 2019. หันกิจสัมพันธ์ตามศาสตร์พระราช เพื่อสร้างคุณค่าและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ระหว่างวันที่ 3 – 5 กรกฎาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์

ผลงานของอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อ.ดร.ประภาพร ชุลีลัง

ประวัติการศึกษา :

ศษ.ด.(สิ่งแวดล้อมศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหิดล
พบ.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
กศ.บ.(รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่:

ประภาพร ชุลีลัง, ทศพร สอนบุตร, สุวารีย์ ศรีปุณณะ, และพมพอม เชิดโกทา. (2563) การเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อลดภาวะโลกร้อนโดยบทบาทสำรวจอาสา. การประชุมระดับชาติ ครั้งที่ 5 นวัตกรรมการจัดการ : เศรษฐกิจหมุนเวียน ศาสตร์พระราชเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน 1 พฤษภาคม 2563 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ลงชื่อ..........อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ วันที่...../...../.....

ประภารชุลีลัง ปัญญา หมั่นเก็บ และ สุนีพร สุวรรณเมธีพงศ์. (2562). บังจัยส่วนประเมินทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อห้ามค่าราช
ตราดออกจิกของผู้บริโภคในตลาดท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา. วารสารเกษตรพระจอมเกล้า. 37(3): 538-551.
ประภารชุลีลัง. (2561). โนเดลเชิงสาเหตุของความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรกรมพัฒนาธุรกิจแรงงาน. รัมพุกษ์. 36(2), 99-120.

ลงชื่อ..........อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ การกันภัยสาระ วันที่ 2/11/64